Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION

om utkastet till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina om operativ verksamhet som genomförs av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i Bosnien och Hercegovina
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Jaroslav Bžoch

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarande
***	Godkännandeförfarande
***I	Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
***II	Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
***III	Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

MOTIVERING 6

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om utkastet till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina om operativ verksamhet som genomförs av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i Bosnien och Hercegovina
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Godkännande)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av utkastet till rådets beslut (16666/2024),

– med beaktande av utkastet till avtal mellan Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina om operativ verksamhet som utförs av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i Bosnien och Hercegovina (16665/2024),

– med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artiklarna 77.2 b och d och 79.2 c samt artikel 218.6 andra stycket a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C10-0117/2025),

– med beaktande av artikel 107.1 och 107.4 samt artikel 117.7 i arbetsordningen,

– med beaktande av rekommendationen från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor(A10-0000/2025).

1. Europaparlamentet godkänner att avtalet ingås.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet och kommissionen samt till regeringarna och parlamenten i medlemsstaterna och i Bosnien och Hercegovina.

MOTIVERING

a. Bakgrund

Förslaget till rådets beslut syftar till ett godkännande av statusavtalet mellan Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina om operativ verksamhet som utförs av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i Bosnien och Hercegovina i enlighet med förordning (EU) 2019/1896 om den europeiska gräns- och kustbevakningen.

En av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (*byrån*) uppgifter är att samarbeta med tredjeländer på de områden som omfattas av förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen, ”bland annat genom att eventuellt operativt utplacera gränsförvaltningsenheter i tredjeländer”. Byrån får samarbeta med de myndigheter i tredjeländer som är behöriga i frågor som omfattas av förordningen i den utsträckning som krävs för att byrån ska kunna fullgöra sina uppgifter, och får genomföra åtgärder avseende europeisk integrerad gränsförvaltning på ett tredjelands territorium, förutsatt att tredjelandet har lämnat sitt samtycke.

Statusavtalet är avsett att omfatta alla aspekter som krävs för att byrån ska kunna genomföra sina insatser i tredjeländer. Under omständigheter som kräver utplacering av gränsförvaltningsenheter från den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka i ett tredjeland där medlemmarna i enheterna kommer att utöva verkställande befogenheter, ska unionen, enligt artikel 73.3 i förordning (EU) 2019/1896, ingå ett statusavtal med det berörda tredjelandet.

I kommissionens meddelande COM(2021)0829 lade kommissionen, i enlighet med förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och i överensstämmelse med artikel 76.1 i förordningen, fram den mall för statusavtal som avses i förordning (EU) 2019/1896 och som innehåller särskilda bestämmelser om insatser som genomförs på tredjeländers territorier. Statusavtalet med Bosnien och Hercegovina bygger på den mall som kommissionen har utarbetat.

Kommissionen informerade föredragandena den 14 oktober 2025 om de framsteg som gjorts i förhandlingarna om statusavtalet mellan Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina. Bosnien och Hercegovinas myndigheter var också närvarande vid mötet. Ett möte med Frontex ombud för grundläggande rättigheter och Europeiska datatillsynsmannen har också planerats till den 6 november 2025. Avtalet undertecknades den 11 juni 2025 i Sarajevo i Bosnien och Hercegovina.

b. Föredragandens ståndpunkt

När migrations- och flyktingkrisen kulminerade 2015 anlände hundratusentals asylsökande och migranter till Europeiska unionen via västra Balkan. Migrationstrycket på rutterna via västra Balkan var betydande under åren därefter, vilket skapade tryck vid EU:s yttre gränser. Ytterligare insatser har därför krävts för att kontrollera migrationsströmmen på ett lagligt sätt, i enlighet med internationell och europeisk lagstiftning.

Föredraganden anser att ingåendet av formella, rättsligt bindande avtal inom ramen för samarbete med tredjeländer är avgörande för att säkerställa insyn i, offentlig granskning av och demokratisk tillsyn över sådant samarbete.

Ett strukturerat och varaktigt samarbete med tredjeländer, särskilt på västra Balkan, är en integrerad del av Europas område för stabilitet och säkerhet. Därför är det strategiskt viktigt att stärka samarbetet om migration och gränsförvaltning med Bosnien och Hercegovina för att minska trycket på Kroatiens gränser mot Bosnien och Hercegovina och därmed förhindra irreguljära gränspassager vid EU:s yttre gränser samt bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Ett nära samarbete med partnerna på västra Balkan är därför avgörande inte bara för att hantera migrationsströmmarna till EU, minska antalet irreguljära inresor och effektivisera återvändandeinsatserna, utan också för att bekämpa smuggling av migranter och minska riskerna i samband med organiserad brottslighet.

Både Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån och Bosnien och Hercegovinas federala inrikesministerium är skyldiga att följa bestämmelserna i förordning (EU) 2019/1896 och säkerställa att den efterlevs fullt ut, inbegripet när det gäller grundläggande rättigheter. Under godkännandeförfarandet i Europaparlamentet visade sig de förklaringar som lämnats av kommissionen, de berörda myndigheterna i Bosnien och Hercegovina, ombudet för grundläggande rättigheter och Europeiska datatillsynsmannen om betydelsen av detta statusavtal vara tillfredsställande. Statusavtalet och närvaron av tjänstemän från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån på Bosnien och Hercegovinas territorium kommer att bidra till att bekämpa irreguljär migration till EU och förbättra den övergripande säkerhetssituationen samtidigt som de grundläggande rättigheterna skyddas fullt ut i samband med gränskontrollprocesserna. Med tanke på det stora antal människor som kommer via Bosnien och Hercegovina för att nå EU kommer detta avtal att stärka vårt stöd till partnerna på västra Balkan när det gäller att hantera migrationsströmmarna på ett effektivare sätt och i full överensstämmelse med våra europeiska normer.

Föredraganden anser avslutningsvis att det föreslagna statusavtalet är förenligt med mallen för statusavtal i kommissionens meddelande i fråga om innehåll och bestämmelser som bör ingå i det slutliga avtalet.

När detta avtal går in i genomförandefasen begär Europaparlamentet att Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån skyndsamt informerar Europaparlamentet om de insatser som genomförs inom ramen för genomförandet av statusavtalet, och påminner byrån om dess skyldighet att ta med en utvärdering av samarbetet med tredjeländer i sina årsrapporter i enlighet med artikel 73.8 i förordning (EU) 2019/1896.

De statusavtal om Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns operativa verksamhet som redan ingåtts med Moldavien, Nordmakedonien, Montenegro, Albanien och Serbien har visat att ett nära samarbete med västra Balkan ger positiva resultat.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar föredraganden att parlamentet godkänner utkastet till rådets beslut.